

en snigende Nyrebetændelse tog stærkt paa hans Kræfter og Arbejdsevne. Et Ophold i Foraaret 1929 paa Kuranstalten »Montebello« hjalp ham for en Tid godt tilrette, og han passede stadig sin Virksomhed. I Januar 1930 havde han nogle mindre Anfald af Hjerneblødning, hvis Betydning han næppe selv var helt klar over. Han tænkte dog paa at deltage i den ornithologiske Kongres i Amsterdam, og vi havde korresponderet saavel herom som om det Besøg, jeg skulde aflægge ham i August, saaledes som det var sket i mange, foregaaende Aar. Den 3. Maj havde han som sædvanlig været inde paa Selskabets Kontor og arbejdede derpaa om Eftermiddagen i sin Have, som han var meget interesseret for. Da han hen imod Aften gik ind i sin Bolig, faldt han om og døde uden at være kommen til Bevidsthed; en Hjerneblødning havde gjort Ende paa hans Liv.

EN VANDREFALKEREDE

AF

BERNT LØPPENTHIN

Vandrefalken, *Falco p. peregrinus* Tunst., yngler atter paa Bornholm; den 19. Maj 1930 lykkedes det mig at finde dens Rede paa en stejl Klippevæg i Almindingen.

Fundet blev gjort en Graavejrsdag hen paa Eftermiddagen, medens jeg gik igennem Skoven og aldeles ikke havde denne pilsnare Rovfugl i mine Tanker; pludselig paakaldte da et Par korte, hæse Rovfugleskrig sig min absolute Opmærksomhed, og i susende Fart kom to anselige Fugle med spidse Vinger farende imod hinanden. Den mindste af dem var belæst med et Bytte, som kastedes til den anden, større Fugl, og derefter forsvandt de begge lige saa pludseligt, som de var kommet. Hele Skuespillet havde kun varet faa Sekunder, og alt var atter stille.

Der var næppe nogen Tvivl mulig om, at Vandrefalken atter havde taget sin gamle Yngleplads i Ekkodalen i Besiddelse.

I største Hast gjorde jeg mig klar til at søge efter Reden, som jeg først mente skulde findes i nogle høje Graner et godt Stykke fra den Plads, hvor jeg just opholdt mig, men Hunnen

var forsvundet i en saadan Fart med det tilkastede Bytte, at jeg ikke havde faaet Tid til at bemærke Flugtretningen nøjere.

Jeg gik da ud til Kanten af Ekkodalsklippen og var næppe gaaet 100 m langs denne, før en rasende Vandrefalk lod mig forstaa, at den havde noget i Nærheden, den bevogtede. Med alle Tegn paa Ophidselse fløj den frem og tilbage foran mig i nogen Tid, indtil den endelig satte sig i Toppen af en høj Gran et Par Hundrede Meter borte, idet den uafsladelig sendte sine hæse, kaglene Misbilligelser over til mig. Jeg gemte mig mellem nogle Buske for eventuelt at faa Fuglen paa Reden igen, men det gik ikke saa let; den fløj en lille Tur for at se, hvor jeg var blevet af, hvorefter den atter vendte tilbage til sit Grantræ og fortsatte med Udskældningen. En halv Times Tid senere kom Hannen tilbage; den satte sig en Stund i en Eg, men forsvandt saa igen uden at give en Lyd fra sig. Den medbragte intet Bytte, saa den er rimeligvis hidkaldt ved Magens iltre Optræden.

Paa Steder, hvor Fuglene havde deres Yndlingspladser, var Klippevæggen overkalket med Ekskrementer, men fra Bunden af Ekkodalens var ingen Afsatser, hvor Reden kunde være anbragt, til at opdage. Først ved at klatre op i en høj Gran paa Dalens modsatte Side blev jeg opmærksom paa nogle Totter af frisk, grønt Græs, bag hvilke Klippen var ganske hvid, og efter en Stunds Venten lykkedes det mig at se en Dununge røre paa sig.

Det var en Vandrefalkerede, som jeg havde ventet at se den, en rigtig Røverborg. Fra oven umuliggjordes et Indblik i Reden af en ca. 10 m høj, noget afrundet Granitknold, og de 30—40 m ned til Ekkodalens Bund var Klippevæggen aldeles lodret, men lidt til Siden for Reden havde nogle faa Enebærbuske slaet Rod i den sparsomme Muld, der havde samlet sig. Herfra lykkedes det mig at se ned i selve Reden. Nogen egentlig Rede havde Falkene ikke bygget; Æggene var sikkert lagt uden videre paa Afsatsen, og efterhaanden var Græsset kvalt alene med Undertagelse af nogle faa Totter, som voksede yderst og skærmede Yngelen fra at falde i Afgrunden. Arealet af Afsatsen var ca. $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ Kvadratmeter. I Reden fandtes 3 Unger og 1 Æg samt nogle Gylp, Fjer og Knogler — Rester fra Maaltiderne. Ungerne var knapt saa store som tamme Duer og helt beklædte med hvide Dun; paa de 2 af dem var Sving- og Styrefjer netop

brudt frem mellem Dunene. Ægget var skubbet til Side og halvvejs tildækket med Fjer og Gylp; det blev taget op med en lille Ketsjer, som var fastgjort paa Enden af en Fiskestang, og ved Præparationen viste det sig at indeholde et fuldbaarent, dødt Foster.

Falkehunnen forlod ikke Ekkodalen paa noget Tidspunkt, men fløj idelig rundt i Nærheden med alle Tegn paa Uro. Hannen saas betydelig mindre, og dens Skrig hørtes kun en enkelt Gang; det var finere og mere pibende end Hunnens.

De af Falkene dræbte Fugle, væsentlig Duer, Stære og Drosler, laa spredt rundt om paa Klippen, ofte i ret stor Afstand fra Reden, og adskillige ældre Skeletter tydede paa, at Falken allerede i længere Tid havde opholdt sig paa Stedet.

I 1928 har et Par Falke holdt til paa et bestemt Sted i Ekkodalen, men ikke det samme som i 1930. Om det har drejet sig om Vandrefalke har dog ikke kunnet konstateres med Sikkerhed.

Paa Ynglepladsen er denne Falkefamilie strængt fredet og vil ogsaa være det i Fremtiden, men det kan desværre ikke nægtes, at det kniber den lidt med at skelne mellem tamme og vilde Fugle, saa det er jo muligt, at altfor hyppige Besøg bliver en eller anden Dueholder lidt for meget; for Ornithologen vil det dog være at ønske, at denne prægtige Flyver vil vedblive at yngle i Almindingen.